

Сәттілік тілейміз!!!

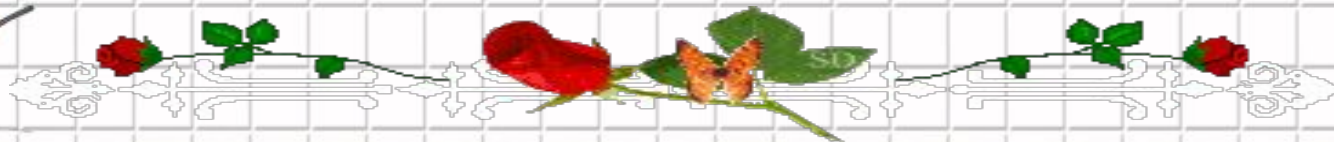
The image features a central scroll of parchment with a white rectangular area containing text. The scroll is bound with two thick, brown, textured rolls of parchment on the left and right sides. The background is a textured, golden-brown surface. In the bottom left corner, there is a small illustration of a quill pen and an inkwell.

Сабақтың тақырыбы:

*Қазақстан жеріндегі ерте
орта ғасырлардағы
мемлекеттер*

Сабақтың мақсаты:

Қазақстан жерінде ерте орта ғасырлардағы мемлекеттердің құрылуы, тарихтағы орны, қазақ мемлкеттілігінң қалыптасуындағы рөлі жайлы түсінік қалыптастыру

Міндеттері:

- **Білімділік:**
- Тас дәуірі, қола дәуірі, темір дәуірі бойынша білімдерін пысықтай отырып, қазақ жерінде түркі дәуірінде құрылған мемлекеттер тарихын жүйелі түрде қайталап, қорытындылау
- **Дамытушылық:**
- Оқушылардың ойлау қабілеттерін арттыру, есте сақтауын дамыту, өз білімдерін тексеруге дағдыландыру;
- **Тәрбиелік:**
- а) Отанын сүйуге, оған қызмет етуге, Отанды қорғауға тәрбиелеу; ә) ізденушілікке, білімділікке, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу

«Жылы сезімдер» жаттыгуы

Ыммен, көзбен, қолмен бір-біріне
тілек тілеу!

«Домино»

"Сөздерді қалпына келтір"

Орта мемлекеттер ғасырлардағы ерте

A scroll of parchment is unrolled, showing a central sheet of paper with text. The scroll is bound with two wooden rollers. A quill pen and an inkwell are visible in the bottom left corner.

Сабақтың тақырыбы:

*Қазақстан жеріндегі ерте
орта ғасырлардағы
мемлекеттер*

"Ой қозғау"

1. Ерте орта ғасырлар қай ғасырларды қамтиды?
2. Ерте орта ғасырларда өмір сүрген қандай мемлекеттерді білесіңдер?

- Ерте орта ғасырлар VI-IX ғасырларды қамтиды;
- Түрік қағанаты, Батыс Түрік қағанаты, Түркеш қағанаты, Қарлұқ қағанаты, Оғыз қағанаты, Қимақ қағанаты.

«ЖИГСО»

**Әр топ төраға, хатшы, таймкипер, спикер
сайлаймыз**

I-топ

Қазақстан аумағындағы алғашқы мемлекеттер.

II-топ

Қарлұқ мемлекеті.

Оғыз мемлекеті.

III-топ

Қимақ мемлекеті.

Қоғамдық құрылысы мен саяси жағдайы.

ҮІ-топ

Алғашқы мемлекеттердің әлеуметтік-саяси жағдайы.

«Саяхатқа шығу»

**Картадан ерте орта ғасырлық
мемлекеттерді көрсетіңдер**

Ескерту: Картада өзендер мен су айдындарының қазіргі атаулары берілген

--- Түркі қағанатының шекарасы
ХАЗАРЛАР Ірі тайпалық одақтар
ИРАН Шектес мемлекеттер

Байкал көлі

Балқаш көлі

АРАЛ ТЕҢІЗІ

Ауань

Янцзы

40°

60°

80°

100°

50°

40°

Тибет

Булғарлар

Угорлар

Хазарлар

Оғыздар

Батыс түркі қағанаты

Түргештер

Дулу түркілері

Тохарлар

Нушиби түркілері

Қырғыздар

Қарлұқтар
Басмылдар

Шатолар

Хуселер

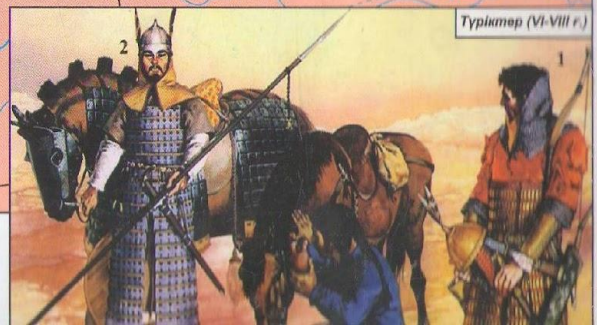
Ұйғырлар

Байырқылар
Байсилер

Шығыс түркі қағанаты

Қидандар

Таң империясы

Саманилер мемлекетіне тәуелді мемлекеттер (IX-X ғасыр шамамен)

Қыпшақ пен Қимақ мемлекеттері бірігуіне

Араб халифатының гүлденуі кезіндегі шекарасы (750 ж.)

Араб жаулап алушыларының негізгі бағыттары

Айырмашылық пен ұқсастықты тап»

№	P/C	Айырмашылық							Ұқсастық
		Түрік қағана ты	Батыс Түрік қаған аты	Шығыс Түрік қаған аты	Түркеш	Қарлұқ	Оғыз	Қимақ	
1.	Өмір сүрген жылдары								
2.	Билеушісінің титулы								
3.	Астанасы								
4.	Этностық құрамы								
5.	Орналасқан жері								

«Ой толғау»

- Ерте орта ғасырлық мемлекеттердің тарихи маңызы қандай?
- Бұл мемлекеттер жойылып кетсе де тарихта алар орны қандай?

«Дөңгелек үстел»

- «Маңызды сөйлем» тақырыбында әр оқушы тақырыптан ең маңызды деген бір-бір сөйлемнен жазу

Үй жұмысы:

**Тақырыпты оқу;
Қосымша оқулықтарды қарау.**

Назарларыңызға рахмет!